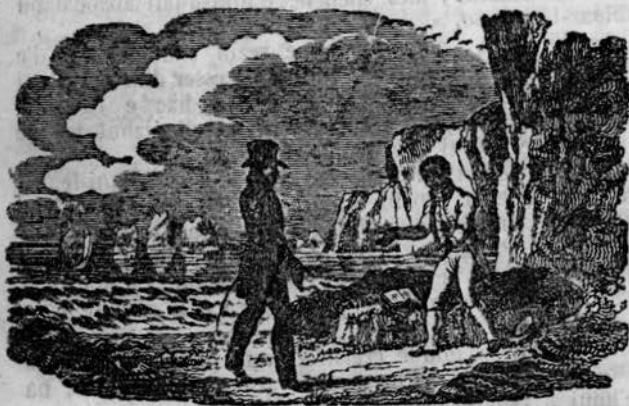

AN

DOMESTIQ MORIAN,

Ginidic eus an Afrique.

Pa oan o choum epad un nombr-benag a vloavesiou e qichen ar môr, e teuz ur c'habitan a-vôr d'am c'haout, da lavaret d'in e teue da fermi un ti ebars va faros, evid e c'hreg, e vugale, hac ur morian pehini en doa tremenet tri bloaz en e servich. « Hac ar morian-se, emezan ouzin, a so un den iaouanq gouiziec hac un domestiq mâd; cals a c'hoant en deus da veza badezet, ha prometet em eus goulen evitan ar favêr-se diganeoc'h, mar cavit e ve convenabl accordi dezan ar vadiziant. »

« Hag anaoud a ra un dra-benag deus a articlou principal ar religion gristen ? » e c'houlenez dezan.

« Eo certenamant , aotrou , » eme ar c'habitan ; « en em antreteni a ra alies var an traou-se gant e gamaraded a-servich , hac e souffr gant cals a baçianted ar goaperez e denn ziscoursou varnezan atao. »

« Ha contant oc'h-u deus e servich hac e gundu ? »

« Ia , aotrou ; n'em eus qet bet biscoas un domestiq qer fidel hac obeissant , na var bord va bati-mand nac em zi. »

« Ha mäd , evel ma livirit , eo bet atao ? »

« Nan , » eme ar c'habitan , « er pen-genta e oa fin hac amzent , mes echenchet e tout-a-fait abaoe daou bloaz-benag so. »

« Eh bien , aotrou , be' e vezin contant bras d'e velet ; mes da genta tout e vezo necesser d'in e instrui e doctrin ha deveriou ar religion , hac e examina gant evez , neuse e vezin capabl da c'houzout ha me a bello e vadezi. Ha lenn a ôar ? »

« Eo ; qemeret en deus cals a boan evid disqui lenn , ha dre-se ema capabl brema da lenn ur chabist eus ar Bibl gant facilitate , diouc'h ma lavar ouzin va domestiques. Parlant a ra hol langach guelloc'h eguet an darnvuia deus e genvrois , mes caoud a refot e ra cals a fautou c'hoas. Pe gouls e carec'h e teufe d'ho caout ? »

« Varc'hoas , goude creisteiz , ma plich ganeoc'h. »

« Dond a raio d'ho caout vardro peder heur , ha c'houi a velo neuse petra a hellot ober anezan. »

An officier a gimiadaz d'in. Contant bras e oan da gaoud an occasion-se da instrui un den a oa bet ganet er broiou pell-se , maleuriou pere o doa va laqet da leusqel huanadou doun ha da squila daerou druz.

D'an heur gonvenet ar morian a erruaz ; ha be' e oa un den iaouanq a zoare mäd , hac en doa un ear fûr hac agreabl. Goude e laqat da azeza e liviriz dezan , « Ho mestr en deus lavared d'in ho poa c'hoant da gauseal ganen divarben ar vadiziant ? »

« Eo , aotrou , c'hoant bras em eus d'en em ober christen , » a respountaz.

« Perag hoc'h eus-u an desir-se ? »

« Abalamour ma c'houzon ec'h antre ar guir gristenien en env pa varvont. »

« Ha be' hoc'h eus an desir-se pell so? »

« Abaoe, » emezan, « ma cleviz ur ministr mäd o sermoni en Amerique daou bloaz-benag so. »

« E pelec'h e oac'h ganet? »

« En Afrique; ur pautric bihan e oan pa dapaz an dud guen ac'hanoun evit va guerza da veza esclav. »

« Penaos e oac'h tapet? »

« Goude m'am boa quiteet un devez va zad ha va mam, evid mond da gere'hat cregin var aot ar môr, hac evel m'en em blegen evid o dastum, martoloded guen sortiet deus o båg a grogaz ennoun, hac am dougaz quit. N'em eus qet gueled va zad na va mam abaoe. »

« Penaos eo bet c'hoarvezet ganeoc'h abaoe neuse? »

« Va laqat a rejont ebars ur vatimand, hac e oan douget e colonie Jamaïque, e pelec'h e oan guerzet da ur mestr, pehini a servichiz un nombr-benag a vloavesiou; ha tri bloaz so ar c'habitan a oa ama deac'h evit causeal ganeoc'h am prenaz evid e servicha var bord e vatimand; hac hen a so ur mestr mäd; roed en deus d'in al liberte, va c'hreat en deus den libr, hac em eus choumet gantan atao abaoe. »

« Petra a songec'h deus hoc'h ene araog erruout en Amerique? » e c'houlenez dezan.

« N'em boe bet, emezan, sonch e-bed deus va ene araog mond di; den n'en doa lavaret d'in ur goms divarben va ene. »

« Penaos e oac'h eet en Amerique? petra a c'hoarvezaz deoc'h eno? »

« Va mestr en doa va c'hemeret en e vatimand, hac e choumaz eno ur mis, ha neuse e cleviz ar predictor mäd o sermoni. »

« Petra a lavare ar ministr-se? »

« Lavaret a rea e oan ur pec'her bras. »

« Petra! hag hen a barlante ouzoc'h-u en particulier? »

« Eo, songal a rean an dra-se; be' e oa eno cals a dud evid e glevet, mes parlant a rea d'an holl ac'hanoun-me. »

« Petra a lavare ta? »

« Lavaret a rea an holl draou a so em c'halon. »

« Pe draou ? »

« Lavaret a rea e oan ur pec'her a-enep Doue , e oan ignorant , ha n'em boa qet a feiz e Jesus Christ. Ar ministr mād a zisqueuzaz d'in na songen nepred er pez a oa mād , ha na ren nepred ar pez a oa mād. »

« Petra a lavaraz ouzoc'h-u c'hoas ? »

« Sellet a rea a-veichou diouzin , o lavaret e oa deuet Jesus Christ var an douar da vervel evid ar bec'herien , ha memes evid ar bec'herien dû ha paour couls hag ar bec'herien o deus crec'hin guen. Me a songe neuse e oa Jesus Christ mād meurbed , mād meurbed evit-guir o veza m'en doa great qement-all evid ar bec'herien viserabl. »

« Mes perag e credec'h-u e comze ar predicator ouzoc'h-u en particulier ? »

« Abalamour ma oan sûr n'oa qet ur pec'her qer miserabl ha me ebars an assamble-se. A dra sûr ar sermoner mād-se a ouie e oan-me eno. »

« Petra a songec'h-u ac'hanoc'h hoc'h-unan pagomze ouzoc'h divarben Jesus Christ ? »

« Aotrou , spountet bras e oan pa lavaraz e vije taolet an dud vechant ebars tñn an ifern , rag santout a rean e oan ur pec'her bras meurbed ; hag an dra-se a reaz d'in gouela. Neuse ar predicator a lavaraz cals a draou divarben carantes Mab Doue evid ar bec'herien , hag an traou-se a reaz d'in gouela cals muioc'h. Neuse e teuaz em sonch e oa va dever da garet cals Jesus Christ , mes ne ouien qet penaos d'e garet evel ma oa gleet , hac an dra-se a reaz d'in gouela c'hoas muioc'h. »

« Ha clevet ho poa ouspen ur sermon e-pād ar mis e choumjec'h en Amerique ? »

« Eo , aotrou , rag va mestr a bermetaz d'in mond teir gueach d'an ilis , ha peb veach e santen mui-oc'h-vui an default am boa da garet Jesus , ha da ober ar pez a c'horc'hemen ; mes va c'halon a seblante d'in a-veichou beza caled evel ur mean. »

« Ha clevet hoc'h eus-u ur sermon abaoe neuse ? »

« Nan , bete ma cleviz ur sermon ama ebars an ilis ar Sul diveza ; ha be' em eus abaoe cals a c'hoant da veza badezet e hanō Jesus Christ. »

« Pe sort santimanchou hoc'h eus-u bet! abaoe m'hoc'h eus clevet ar sermoniou-se en Amerique? Hag en em antreteni a reac'h-u gant unan-benag eus ar memes santimanchou eveldoc'h? »

« Nan, ne gauseen qet anezo nemed ous Doue; ar sermoner mäd a lavare e selaou Doue criaden ar paour; sevel a ren ive va c'hri var-zu Doue, hac hen a exauçe ac'hanoun. Alies e songen eus a Jesus Christ, hac em boa c'hoant da veza henvel oontan. »

« Gouzoud a rit-u lenn? »

« Un nebeut. »

« Piou en deus ho tesqet da lenn? »

« Doue en deus va desqet da lenn. »

« Petra a fell deoc'h e lavaret? »

« Doue en deus roed d'in an desir da zisqi lenn, hac en deus roed d'in an disposition da zisqi facilamant. Va mestr a roaz d'in ur *Bibl*, hac unan eus ar vartoloded a zesqaz d'in anaoud al lizerenou, ha goude-se e tesqiz lenn va-unan, mes dre ar sicour a roe Doue d'in. »

« Petra hoc'h eus-u lennet ebars ar *Bibl*? »

« Oh! qement a so scrivet divarben Jesus Christ; lennet em eus penaos e caraz Jesus ar bec'herien, ha penaos e oa crucifiet var ar groas, hac e savaz eus a douez ar re-varô, evel m'o doe lavared ar brofeded santel, hac an dra-se tout evit savetei pec'herien bras evel ar morian paour. Squilet em eus daelou o songal penaos Jesus en deus caret qement ar morian paour. »

« Petra a lavare ho camaraded pa velent ac'hanoc'h o lenn, pidi, hac oc'h ober attantion ous an traou a-Zoue? »

« Tud vechant, pere ne garent qet Jesus Christ, am galvent ur foll, ar c'hi morian, hag an hypocrit dü; hag an dra-se am chagrine a-veichou, mes neuse e songen penaos ar c'hristen ne dle qet beza chagrinet abalamour da gement-se. Peb sort hanoiou disprijabl hac indin a oa roed gant an dud da Jesus Christ, mes hen coulscoude a oa atao douç evel un oan: songal a rean ta eus a exempl hor Salver, ha ne responten netra dezo. »

Enchantet e oan deus a simplicité ha sincerité ar

morian paour-se. C'hoant em boa d'en em assuri eus ar pezh a vouie hag a sante e-quer ar poentchou principal eus ar religion ; hac evel ma tenaz em sonch ar c'homsou-ma a lavaraz an Abostol Paol, « *Brema an tri-ma, ar feiz, an esperanç, hag ar garrantes, a choum ; hogen ar brasa anezo eo ar garrantes,* » (1) e livriz dezan, « Lavarit d'in petra eo ar feiz ? petra eo ho feiz ? petra a gredit-u divarben Jesus Christ hac hoc'h ene ? »

« Me a gred, » emezan, « penaos Jesus Christ a so deuet er bed evit savetei ar bec'herien, ha petra-benag em'oun ur morian paour hag ur pec'her eus ar brasa, cridi a ran coulscoude ez eo Jesus Christ contant d'am savetei ? »

« Petra eo hoc'h esperanç ? petra a esperit-u e gaout digant Doue er bed-ma hac er bed eternal ? »

« Esperout a ran e miro Jesus Christ ac'hanoun rag ar pec'het e-påd va buez, hac ec'h esperan mont goude ar marô da gaout Jesus, evid beza bepred gantan, hep beza sujet qen d'ar pec'hed na d'ar marô. »

« Petra a songit-u eus a garrantes ar Gristenien ? Falvezout a ra d'in goulenn pe re eo an objedou deus ho prasa carantes. »

« Me a gâr Doue an Tad, abalamour ma en deus bet ar vadelez vras da gas e Vab er bed. Me a gâr Jesus Christ, abalamour ma en deus bet ar vadelez d'am c'haret. Me a gâr an holl dud, an dud dû couls hag an dud guen, abalamour ma eo bet crouet an holl dud gand Doue. Me a gâr ar gristenien vâd, abalamour ma câr Jesus Christ anezo, hac abalamour ma caront Jesus Christ. »

Chetu an antretien qenta a giviz gant an den iaouanqse. En em rejouissa a reen o veza ma'c'h esperen gallet e receva en ilis evel ma tesire. Coulscoude c'hoant em boa da gauseal gantan c'hoas, hac ober goulennou pelloc'h divarben e gundu. Evel-se e prometiz mond d'e velet a-ben ur pennadic goude da di e vestr.

Goude ma oa partiet, « Doue, eme-me diouzin vanan, en deus evit-guir prenet, dre voâd e Vab quer, *eneou a bep pobl, a bep langash, hac a bep*

(1) 1 Liz. d'ar. Gor. xiii. 43.

nation; ha mar deo un nombr bras deus e grouadurien dalc'het er sclavach var an douar, gant tud cruel hac avar, be' a so coulscoude meür a hini en o zouez, ra vezo Doue meulet, galvet e liberte gloriüs mipien Doue, hac emaint evel se prenet deus a sclavach ar pec'het, pehini a zalc'h un nombr qer bras a dud dindan e zomination, evid o maleur eternal. O pegen douç eo songal penaos a-ben ur pennadic *Ethiopi a astenno he daouarn varzu Doue! Canit d'an Aotrou, c'houi, rouantelesiou an douar! O canit holl meul-eudiou an Aotrou!* (1)

CHABIST II.

Un nebeud amser goude bisit genta ar morian e sortiiz var varc'h evid mond d'e velet, ha d'en em antreteni gantan e ti e vestr, pehini a oa ebars ar baros, var-dro ul leö dious va zi. An hend a gemeriz a dreuje ur grec'hien, divar lein pehini e veler ur guel manifiq. Ar guel braô-se a lequea da sevel enoun meditationou douç hac edificiant. Ar grec'hien ive a oa goloed a vandenou denved, pere a gâve eno ur peür iac'hus hac abundant. Be' e oa ama hac a-hont meserien iaouanq o tiouall an denved confiet d'o soign. E labour ar re-se e caven un emblem touchant eus va c'harg evel ministr da Jesus Christ. En-dro d'ar grec'hien e oa va faros, e pehini ema un nombr qer bras a eneou confiet d'in-me, eus a bere e renqin renta count e deiz ar varn da *Bastor bras an denved. Pidi a rean a greiz va c'halon ar Pastor mâd-se pehini en deus roed e vuez evid e zenved*, d'am renta fidel er garg en doa confiet d'in. Songal a ren e oa va mignon ar morian iaouanq un danvad deus a un dropel bell, da behini e raje Jesus clewet e voues; *rac ne dle beza nemed un dropel hac ur Pastor, hac holl boblou an douar a ansavont penaos ieo Jesus a so eas, hac e veac'h scan.*

Be' e oa d'ar sud-ouest ur baie qelc'hiec pehini en doa vardro ul leô endro, bordet gant qerrec huel, en tu all da behini e oa ur renqad montagniou, penou pere e meur a blaç en em guze er goabrenou. Ar renqad montagniou-se, oc'h en em unani gant montagniou all a zeue dious an nord, a furme un draouien vras a zouar mäd, goloed a barqeyer ed dare d'e vidi, hac a seblante inspira ar beacher da veuli an Doue-se pehini a ro presanchou qer pinvidic ha caer d'an dud; rag hen eo ar *guir Zoue, infinit e vadelez, pehini a laqa an ed da gresgi, hac a garg ar bloavesiou gant e vadou. Arrosi a ra ar parqeyer gant ar gliz hag ar glaö, hag ar mesiou en em rejouis a bep lu. An draouienou ive a so goloet gant guiniz. Leusqel a reont cria-denou a joa, clevet a rër canticou a rejouissanç.*

O sellet var an niver caer a vatimanchou a velen a-zeou d'in var ar môr bras, e teuaz sonch d'in deus a gomsou admirabl ar Salmer David, pa lavare evel-hen: *Ar re a zisqen var ar môr, er batimanchou, oc'h ober commerc var an doureyer bras, hi a vel oberiou an Aotrou hac e vurzudou en doun-voriou; rag hen a c'horc'hemen, hac a laqa da sevel un avel a dempest, pehini a sav goagenou ar môr. Sevel a reont d'an envou, disqen a reont d'an abimou; o ene en em deüz gant an encres. Bralla hac horella a reont evel un den mezô, hac o holl furnez a vanq dezo. Neuse e c'harmont var-zu an Aotrou en o anqen, hac hen o zen deus o encresiou. Arreti a ra an dempest, he chench a ra er c'halm; hac a sioula ar goagenou. Neuse ec'h en em rejouissent abalamour em'int bet siouleet, hac hen o hinchä d'ar porz-môr a zesirent. O na veulent eta madelez an Aotrou hac e vurzudou e-gever mipien an dud!* (1)

Neuse e teuaz sonch d'in eus ar morian. « Marteze, » emezoun diouzin va-unan, « ez ä hinienu eus ar batimanchou-se var-zu an Afrique, evid ober ar c'hommerç infam a c'halver *Trafic an Esclaved*, pehini a so ur c'hommerç injust ha cruel meurbed.

(1) Salm. cvii. 23, 31.

Marteze ar memes goagenou hag a zeu brema d'en em stlapa a-enep ar c'herrec e troad an draouien-ma a so bet testou, var riblou an Afrique, a separationou forçet etre ar gragez hag o goased, etre ar c'herent hag ar vugale, hag etre ar breudeur hag ar c'hoarsed, pere a oa arrachet an eil dious egile gant tud didruez, calonou pere a oa bet serret a enep peb santimant a humanite dre veza habituet pell-amser d'ar c'hommerç cruel-se. Pe gouls e vezo effortchou ar guir gristenien, mignoned ar morianed maleurus, curunet a succes dre un abolition complet eus ar c'hommerç detestabl-se ! »

Evel ma oan occupet gant ar reflexionou a laquea ar guel manifiq ha variet a oa dirag va daou lagad da sevel em ene, e lostaen da ur c'hae a oa en-dro da ur precipiç doun spoutus. Disquen a riz divar va marc'h, hac hen stagiz ous ur vezen. Al lec'h-se a bep tu en doa an apparanç da veza convenabl ha favorabl bras evid ar veditation religius. Ar C'hrouer en em zisqueuze eno gant eclat dre e œuvrou admirabl, hag a seblante goulenn gant ar c'hrouadur da renta dezan an enor hag ar meuleudi a so gleet. Traou gloriüs ar grouidigez a so cals muioc'h interessant evid ar c'hristen eget evid ar re n'o deus qet a zoujanç Doue. Mar goâr ar guir gristen guelloc'h eget ar re-all penaos da bri-jout donaesouou graç Doue, hen a so ive capabloc'h da jouissa deus a gaerded an natur ha madelesion ar Brovidanç. *Pep tra a so deoc'h*, eme an Abostol St.-Paul, *pe ar bed, pe ar vuez, pe ar marô, pe an traou a-vrema, pe an traou da zont, pep-tra a so deoc'h ; ha c'houi a so d'ar Christ, hag ar Christ a so da Zoue.* (1)

O sellet d'an traou e veliz ur plaç braô goloed a sabl caer, ha bordet gant qerrec. Pell dious an dud ha tracas ar bed, ar plaç-se a oa henvel pa vije great evid ar retrêt hag ar veditation. Var unan eus ar c'herrec-se ec'h apperceviz gant souez, vardro daou c'hant pas a-zindan-oun, un den azezet o len, hac ec'h anaveziz diouc'h-tu, dious e viscamant hac e visach du, e oa ar morian, pehini a lenne eno ar

(1) 1 Lix. d'ar Gor. iii. 22, 25.

Bibl henvel. O veza contant bras d'e gaout eno o len Ger Doue, disquen a riz buan gant un espeç escalier great er roc'h gant ar besqeterien hag ar veserien. Ar morian a oa occupet o len gant acquet, ha ne appercevaz qet ac'hanoun bete ma voan errueten e gichen.

« Ha c'houi a so ase, William? » eme-me.

« Ah, aotrou, contant bras ound'ho quelet! penaos oc'h deuet el lec'h-ma; ne songen qet e voa den ama nemed Doue ha me. »

« Mond a ren da di ho mestr evit ho quelet, hac em boa choaset an hend-ma abalamour da gaerded ar guel a bep tu dezan. Dond a ran ama alies pa ve brao an amser, evid gueled ar môr hag ar batiman-chou. Hac ho Bibl eo al levr-se? »

« Ia, aotrou, hennes eo va Bibl mād ha precius. »

« Contant bras oun d'ho caout occupet evel-se o len ar Bibl Sacr; ur sîn vād eo, William. »

« Ia, ur sîn eo penaos Doue a so mād em andret, mes n'oun qet nepred mād aoalc'h en andret Doue. »

« Petra a fell deoc'h e lavaret? »

« Ne drugarecaan qet Doue aoalc'h, n'her pedan qet aoalc'h, ha ne sonjan qet aoalc'h ennan, pehini a ro d'in qement a draou. Aoun em eus ez eo va c'halon re vechant. C'hoant em eus da veza eveldoc'h-u. »

« Eveldoun-me, William! Ah! c'houi a so ur pec'her paour eveldoun, ha me a dle, eveldoc'h, perissa em pec'hejou, ma na raio qet Doue, dre e visericord hac e c'hraç infinit, va scrapa evel un eteô eus an tân; *rac n'eus differanç e-bed etrezomp, o veza ma hon eus pec'het hon daou, ha ma hon eus collet ar c'hloar a-Zoue.* (1)

« N'an, aotrou, n'oun qet eveldoc'h; caoud a ra d'in n'eus den eveldoun, den n'en deus ur galon evel va hini »

« Gueled a ran, William, penaos ho santiman-chou a so henvel ous santiman-chou pep pec'her a so distroet ous Doue, pehini en deus anavezet fallentez ar pec'het, ha brasder ar pris en deus roet Jesus Christ evit prena ar bec'herien. Beza ec'h hellit lavaret gant an Abostol St.-Paol, « Guir eo ar ger, ha din eus a bep

(1) Liz. d'ar Rom. iii. 22, 23.

digemer, penaos Jesus Christ a so deued er bed-ma evit savetei ar bec'herien, a bere oun ar c'henta. » (1)

« Eo a-vâd, aotrou, cridi a ran eo bet marô Jesus evid ar morian paour. N'ouzon qet petra e teue ar morian paour da veza ma na vije qet bet marô Jesus evitan ! Evit-guir Jesus a varvaz evid ar brasa pec'herien ; chetu ar pez a rent a-veichou va c'halon tout-a-fait tranquil. »

« Pe gevren eus ar Bibl a lenec'h-u, William ? »

« Len a reen divarben al laer a oa crucifiet, hac a gomsaz ous Jesus, hac ar pez a respountaz Jesus dezan. Ober a ran evidoun ar memes peden hag a rea ar c'hriminal paour-se. *Aotrou, az pez sonch ac'hanoun ! Aotrou, az pez sonch eus ar pec'her ar morian paour !* Chetu va feden bep mintin, hac alies e-pâd an nos, ha pa na hellan caout sonch eus a gals a gomsou, e repetan alies ar goms-ma, *Aotrou, az pez sonch eus ar pec'her ar morian paour !* »

« Bezit assuret, William, e selaou an Aotrou ho peden. Pardonetendeus d'al laer varar groaz, hac en deus e recevet dre e c'hraç ; exauci a raio ho pedenou ive, rac ne repouso qet dioutan ar re a zeu d'e gaout. »

« Nan, aotrou, cridi a ran an dra-se ; mes be' a so qement a bec'het hac a gorrupcion em c'halon, hac an dra-se a spount hac a drista ac'hanoun. Gueled a rit ar c'hregin-se, peger stard ec'h en em stagont ous ar garrec-se ; evel-se ec'h en em stag ar pec'het ous va c'halon. »

« An dra-se a hell beza, William, mes selaouit ur gomparaison all. En em attachit da Jesus Christ dre ar feiz en evarô hac e justic qer stard ha m'en em stag ar c'hregin ous ar garrec-se, ha neuse ne hello nag ar goagenou nag an tempestou deus ar pec'het hag ar bersecution ho separi dious e garantés. »

« Chetu ar pez a vanq d'in. »

« Lavarit d'in, William, ha ne santit-u qet ho pec'het evel ur beac'h pounner ? Ha ne gasait-u qet ar pec'het ? Hag eurus e vec'h ma vijec'h capabl da drec'hi ar pec'het ? C'houi a garfe beza delivret anezan, n'e quir ? »

« O eo , ha ma em bije ar bed holl her rojen dioustu evid beza neat hac exant a bec'het. »

« Courach eta , va breür ! Gôad Jesus Christ a burifi a bep pec'het. *Roed en deus e-unan da rançon evid ar bec'herien ; douget en deus hor poaniou , hac en em garget en deus gant hor sempladuresiou ; hen a oa mantret evit hor goal-oberiou , ar c'has-tiz a oa dleet evit hor peoc'h a oa varnezan , ha dre e vlonsou hon eus ar paredigez. An Aotrou en deus leqet varnezan fallentez pep-hini ac'hanomp.* (1) Deut eta hep aoun da gaout Jesus , Salver ar bec'herien. »

« Ia aotrou , » eme an den iaouanq interessant-se ouzin o vouela , « c'hoant em eus mond da gaoud Jesus , mes goustadic meurbed ez an : me a dle redec , me a dle nijal ,..... Jesus a so mäd meurbed e-gever ar morian paour , o veza m'en deus ho caset da gauseal gantan evel-hen. »

« Mes hou-ma n'eo qet ar veach genta hoc'h eus clevet ar guirionesiou-ma ? »

« Nan , aotrou , consolet o deus va ene me r a-veach abaoe ma em eus clevet ar ministr mäd o prezegi en Amerique , evel ma em boa e lavaret deoc'h ar veach ziveza. »

« Mäd ; esperout a ran , William , o veza m'en deus Doue deurvezet digeri ho taou-lagad , ha toucha ho calon gant ur santimant qer sensibl eus ar visericord en deus disquezet en ho qever , o livra e Vab qer d'ar marò evit ho pec'hejou , esperou a ran , a lavaran , e rit ho possubl da virout e c'horc'hemenou , ha d'en em acquita ervad deus ho teveriou e-gever ho mestr , ho mestres , hac ho qen-servicherien. Au hini a so guir gristen en diabars a so ive guir gristen en diaveas dre e gundu hac e œuvrou mäd ; rac an hini a gred a greiz calon e Jesus Christ *a zisqueuz e feiz dre e oberiou* evel ma lavaran Abostol St.-Jacques. (2) Ha c'houi a ra evel-se , William ? »

« Ia , aotrou , c'hoant em eus da ober qement-se , c'hoant em eus da veza fidel ; mes affliget bras oun

(1) Isaiasz , liii.

(2) Jacques , ii. 18.

pa songan pebez servicher mechant e oan araog ma oa antreet an traou mād a Jesus em c'halon. C'hoant em eus servicha ervad va mestr; couls pa ve absant evel pa ve present, rac me a ôar e vel Doue ac'hanoun bepred. Me a ôar ma vanqan em dever e-qever va mestr e pec'han a-enep Doue. Penaos ec'h hellan carout Jesus Christ ma na ran qet ar pez a c'horc'hemen d'in e ober? Carout a ran va c'hamaraded a-servich petra-benag, evel ma em eus e lavaret deoc'h dija, na garont qet ac'hanoun cals, hac e pedan Doue d'o benniga : ha pa leveront traou fall, hac ec'h en em dachont d'am chagrina, neuse e songan penaos, ma vije Jesus e plaç ar morian paour, e souffrije peb goaperez gant paçianted hep respont netra; causeal nebeut a pidi cals a rea hor Salver. Evel-se ne lavaran qet ur ger dezo, mes pidi Doue d'o fardoni. »

Seulvui ma causeen gant ar morian convertisset-se, seulvui e velen penaos e oa e ene sclerigenet gant ar Speret Santel, hac e oa e galon touchet profondamant gant ar c'hraç a-Zoue. Choum a riz ur pennad mād da gauseal gantan; e vestr en doa sortiet evid an devez-se, hag en doa e lezet libr ur pennad amser. Causeal a riz gantan divarben natur, deveriou, hac importanç ar vadiziant : caoud a ren e oa en ur stad vād da receo ar gwestl sacr-se eus a garantes hor Redemptor, hac en em rejouissa a ren o songal penaos a-ben un nebeud amser ne vije qen un estrangour, mes qen-citoyen ar zent ha recevet en ilis visibl Doue.

« Doue, » e liviriz dezan, « en deus prometed arrosi an holl nationou, pas seulamant gant dour ar vadiziant, mes c'hoas gant gliz douç ha precius e c'hraç. Lavaret en deus *e roje dour da eva d'an hini en devije sec'het*; ha lavaret en deus c'hoas, « *Me a sqigno va Speret var da lignez, ha va benediction var da bosterite.* »

« Eo, » emezan ouzin, « Doue a hell va renta pur ha mād a galon; hen a hell purifia va ene, ha va renta net ha santel; hen a hell va goalc'hi

deus va fec'hejou, hac e vezin guenoc'h eget an erc'h. »

« Ra raio Doue ar vâd-ober da rei deoc'h ar c'hraçou excellant ha precius-se ! »

Touchet cals e oan gant ar garantes gant pehini e comze deus e gerent, digant pere e oa bet laeret en e vugaleach, hag ar pedenou a adresse da Zoue evid goulen ar c'hraç ma vijent douget dre ur voyen-benag da anaout hor Salver Jesus Christ.

« Piou a ôar, » eme-me dezan, « marteze e toug unan eus ar batimanchou-se ur missioner var-zu ar vro e pehini emaint, evit anonçi quelou mād ar zilvidigez d'ho qen-vrois ha d'ho qerent geiz, mar d-int c'hoas beô ? »

« O va zad qêz, va mam gêz ! » a griaz-en ; hac, o lammout gant joa, ec'h ajoutaz, « Ra blijo d'id, va Salver mād, o savetei, ha rei dezo ar c'hraç da anaout ar pezh ec'h eus great evid savetei ar bec'h-erien !..... » En em arreti a reaz, hac e galon a seblante beza prest d'en em ranna.

« Va mignon, eme-me dezan, pedomp Doue brema evit hoc'h ene hac ive evit eneu ho qerent..... »

« O ia, aotrou ; un dra vâd hac excellant eo pidi Doue evid ar morian paour ac'han hag ar vorianed baour dre ar bed holl. »

N'oa qet un ilis na chapel er plaç ma oamp, mes santout a reemp penaos e oa Doue eno ganeomp. Me a bede Doue..... ar morian a vouele..... e galon a oa leün..... ar memes santimanchou hor boa hon daou, ha va daelou en em gemmesge gant e re. Deiz ar varn a zisqueuzo ma n'oa qet hon daelou an expression eus ar biete hag eus ar garantes fraternel ar muia sincer.

Poent e oa d'in distrei da'm presbytal. Oc'h en em harpa var breac'h William e pinchomp ar menez evid mond da gaout an hend ha va marc'h. Appercevi a ren an humilite hag an anaoudegez vâd en e sellou. En em harpa a ren var e vreaç'h gant carantes douç ur breür. Hen a oa ur mignon nevez d'in a behini e

oan contant bras. Cregi a riz en e zorn pa gimiadchomp, hac e prometiz mond d'e velet adarre araog ma vije badezet.

« Doue ho pennigo, va c'helener mäd ! » eme William ouzin.

« Ha c'houi ive, va breür quer e Jesus Christ, e amseriou an amseriou ! »

CHABIST III.

An antretien interessant ha touchant em boa cavet gant ar morian iaouanq-se a save enoun santimanchou dies d'in o lavaret. O vond var va c'his e veditiz ur penuad mäd var ar signou rejouissant eus e feiz hac e gonversion ous Doue, a bere em boa cavet preuenou qen eclatant. Guir eo, eme-me, *ez omp salvel dre ar c'hraç, gant ar feiz; an dra-se na zeu qet ac'hanomp hon unan, un donaeson eo eus a Zoue: ne qed dre an oberiou, evit n'en em c'hlorifeden.* (1) Ar Speret Santel hep-qen, Crouer ar vuez spirituel, a hell operi ar chenchamant bras-se, hac ober eus a ur payan ignorant ha mechant ur c'hristen sclerigenet mäd, humbl ha leün a feiz. Piou ta a hell dinac'ha gallout souverèn ar Speret Santel, pehini a c'halv ar bec'herien, hag o doug *eus an devaligen da sclerigen gloriüs Aviel graciüs hor Salver Jesus Christ!* Pebez qenteliou edifiant ha necesser a hellfe un nombr bras a zud a so galvet cristenien, hag a choum er broiou civiliset, ozenna oc'h ober reflexion var biete simpl, pur ha sincer ur payan paour convertisset ous Doue!

Ober a riz goulenu divarben cundu ar morian William, hac e teuz a-ben da c'houzout penaos ec'h en em gundue ervad. Caoud a riz antreteniou-benag gantan c'hoas, e pere e rean va fossubl d'e instrui e doctrin ar religion gristen. Evel ma touge atao ur

(1) Liz. d'an Efes, ii. 8, 9.

Bibl en e godel, ha m'en em brofite eus an holl vomanchou libr en doa d'e len ha d'e vedita, hen a gresge buan en anaoudegez eus an traou a-Zoue. Remerquet em eus meür a-veach e-toues ar beorien guir religius, pere n'o doe qet gallet disqi len pa oent iaouanq, penaos an desir o dese da assuri silvidigez o ene ha da len ar Scritur Sacr, a rea dezo disqi len gant cals a facilite : ar morian a oa ur breuven nevez eus an dra-se.

Be' em boa abaoe ur pennad mäd ar c'hustum d'en em assambli, ur veach ar sizun, gant tud a zoujanç Doue, ebars un ti ur pennad dious an ilis. Er reunion-se ec'h en em edifiemp an eil egile dre ur conversation religius, goude pehini e ren un discours ber, ha neuse e pedemp Doue assambles. O veza cavet e voa an exercisou-se util bras evit tud va faros hac evidoun va-unan, e songiz e vije mäd d'in gemeret ar morian di ive, hac ec'h helljen dre se edifia an assamble-se a vreudeur, ha cresqui zël meür a hini, dre o renta testou eus a sincerite ha simplicité religion ar morian convertisset-se. Obteni a riz permission gant e vestr d'e gemeret ganen da unan eus hon assambleou; ha petra-benag ma n'oa qet e vestr un den a zoujanç Doue, ha ma n'en em occupe qet eus a silvidigez e ene, gant plijadur coulscoude e vele an interest a gemeren e stad spirituel e zomestiç.

An ti bihan e pehini hor boa ar c'hustum d'en em assambli a oa var-dro ul leô dious va zi. An hend evid mond di a iea gant traôn ar grec'hien, a behini em eus causeet dija, ha divar lein pehini e caver un taol-lagad qer caer ha ravissant. Tremen a riz ebiou meür a di savet en ur plaç eus ar brava, hac o doa an doare da veza an demeuranç eus ar peoc'h hag an dranquillite. E qichen peb-hini anezo e oa ur jardin hac ur verger, e pehini e cave bioc'h al labourer geot da beuri, ha pehini a-hend-all a bromete ur provision mäd a froues evid e famil. Legumach a bep sort, al lousou mäd, ha fleuriou a c'houes exquis a gresge eno. Songal a ren, o consideri fertelite an douar, pegen eurus eo stad al labourer mäd hag a ôar prijout madelez infinit Doue

a veler en-dro deomp o vrilla dre e œuvrou admirabl ha diniver. An heol, pehini a so mād d'ar paour ha d'ar pinvidic, a c'houlaou anezan gant e sclerigen; ar glaô a gouez evitan deus an env; evitan an douar a ro he froues, ar fleuriou a vrava an douar, hag al lapoused a gân: e ezomou n'int qet cals, hac e gontantamant o rent nebeutoc'h c'hoas. Pe gen eurus en em gav un den, memes pa'z eo paour e traou ar bed-ma, mar d-eo pinvidic er c'braç hac er feiz, hac un heritour deus ar vuez eternal ebars an envou!

Ha chetu ive ar sort tud a choume e meür a hini eus an tiesigou humbl ha joaus a velen, ar pez a rea caeraat ar vrô vraô a oa en-dro d'in. Ra heulimp exempl vād an dud-se, pere o deus tremened dre ar bed-ma evel *estrangourien ha beacherien var an douar*, hac a so bet prenet gant gōad precius hor Salver benniget! Ra gafimp ive ul lod ganto eus a c'hloar ar barados celestiel!

An ti da behini ez een evid derc'hel ar reunion gant va breudeur er C'hrist a oa e pen ur c'hoad derô, pehini her mire rag tomder an heol en han, ha rag an avel hag ar ienijen er goan. Pa erruiz e gichen an ti, e qiviz va mignon ar morian azezet dindan ur vezen o c'hortoz ac'hanoun. Derc'hel a rea en e zourn ul levric religius em boa roed dezan, hac ar Bibl a oa var an douar en e gichen. Neuse e savaz, ha gant un êr joaus e lavaraz d'in:

« Ah! aotrou, contant bras oun d'ho quelet, command a ren songal e taleec'h pell da zont. »

« Esperout a ran, William, emoc'h iac'h. Mond a raïmp assambles da velet hinienu eus va mignoned, pere, ec'h esperan, a so ive mignoned d'hor Salver. En em assambli a reomp bep dimerc'her d'an nos evid en em antreteni assambles divarben an traou a zalc'h ous hor silvidigez, ha sur oun e vezint contant bras da veled ac'hanoc'h. »

« Aotrou, n'oun qet mād aoalc'h evid en em gaoud gant tud qer mād; me a so ur pec'her bras, hag hi a so cristenien vād. »

« Ma c'houlenc'h diganti, William, pep-hini anezo ho respontfe ez eo ar brasa eus ar bec herien. Meür a hini en o zouez a heulie, n'eus nemeür amser abaoe, ur vuez direglet bras, oc'h en em abandoni d'ar pec'het, hep anaoudegez a Zoue, hac e oant, dre o c'homsou hac o oberiou, adversourien da Jesus Christ; mes graç Doue e deus o arretet en o buez goupabl ha mezus, hac e deus pleget o c'halonou d'ar garantes a-Zoue, ha d'en em soumetti a greiz calon d'hor Salver dre an Aviel. C'houi a gavo ta er gompagnunes pec'herien paour eveldoc'h, joa pere eo en em antreteni assambles divarben o Zalver, hac o cana meuleudi d'an hini en deus o frenet eus a esclavach ar pec'het. Me a so sûr, William, e viot contant bras da c'hlorifia Doue assambles gant an dud-se. »

« Cridi a ran, rac ar paour William a gâr cals ar c'hanlicou-se. »

Eriouat a rejomp e-quer dor ar jardin a oa endro d'an ti bihan-se. Appercevi a riz meür a hini deus va anaoudegez ebars an ti, ha contant bras e oant da veled ac'hanomp. Va mignoned a vouie e teuje ar morian an deiz-se, ha joaus meurbed e oant d'e velet garen. E bresanti a riz dezo, o lavaret, « Va mignoned, digaset em eus ganen unan eus hor breudeur eus an Afrique; hen recevit evel e hanô hon Aotrou Jesus Christ. »

« Aotrou, » eme ul labourer humbl ha plus ouzin, pehini a barlante bepred eus a abondanç ur galon leün a garantes cristen, « carout a reomp gueled bepred hor ministr quer, mes joaus bras omp hirio pa hoc'h eus digaset ganeoc'h ar morian iaouanq-se. Lavaret eo bet deomp ar c'hraç en deus Doue great dezan. Ro d'in da zorn, va mignon quer, » emezan d'ar morian: « Ra vezo Doue ganez ama ha partout, ha ra vezo e hanô santel glorifiet abalamour ma c'halv, dre e visericord, pec'herien miserabl evel me ha te d'e garet ha d'e servicha! » Ar re-all tout a lavaraz ive oontan comsou carantezus ha touchant meurbed.

« Aotrou, » eme ar morian ouzin, « n'oun qet evid causeal evel an dud vâd-se, hac e sonch d'in e velan imach an env var an douar. Neuse, hac e zaoulagad beuzet en daelou, ar pezh ar lequeaz ar re-all da squila daelou ive, e criez, « Va breudeur quer ha va mignoned geiz, ra vennigo Doue ac'hanoc'h holl, ha r'ho recevo e fin ar vuez ebars an env! »

Be' em boa ar c'hustum da gommanç ar reunion dre adressi ur beden da Zoue ha len ar Scritur Sacr. Goude echui an dra-se e liviriz d'an assamble penaos e doa ar Brovidanç confiet d'am soign abaoe ur pennad amser an den iaouanq-se, hac o veza ma caven ennan ar guella dispositionou, ha ma creden e oa sincer a galon vâd en e broffession religius, em boa resolvèt d'e vadezi evel ma tesire; hac ec'h ajoutiz penaos em boa e zigaset eno evid caoud lod en hon antreteniou religius, o songal penaos, evel ma causee an dud a zoujanç Doue alies gant an eil egile guechall, e reemp ive un dever cristen ha fraternel ouc'h en em assambli evit hon edification mutuel. Neuse, oc'h en em adressi d'ar morian, e c'houlenez dezan, « William, piou en deus ho crouet? »

« Doue, hon Tâd mât. »

« Piou en deus ho prenet evit ho savetei? »

« Jesus e Vab quer, pehini a varvaz evidoun. »

« Piou en deus ho santifiet? »

« Ar Speret Santel eo en deus va desqet da anaoud an Tâd mât hag e Vab quer Jesus Christ. »

« E pe stâd e oac'h enni hervez natur? »

« Ur pec'her miserabl e oan; ne anavezen netra nemed ar pec'hed, ha ne ren netra nemed ar pec'hed; va ene a oa duoc'h eget va c'horf. »

« Ha be' a so en em c'hreat ennoc'h ur chenchamant mât-benag? »

« Esperout a ran an dra-se, aotrou; mes aoun em eus alies n'oun qet bet chenchet. »

« Mar d-oc'h chenchet a-galon , piou en deus ho chenchet ! »

« Doue an Tad , hag ar Mab , hag ar Spered Santel. »

« Dre be voyen eo bet en em c'hreat ar chenchant-se enoc'h ? »

« Doue am lequeaz da veza esclav pa oan ur pautric bihan. »

« Petra ! William ; ha c'houi a fell deoc'h lavaret penaos Doue eo en deus ho lequeet da veza esclav ? »

« Nan , nan , aotrou ; me a fell d'in lavaret penaos Doue a bermetaz d'an dud guen ober esclav ahanoun , evid va renta mād. »

« Penaos ec'h helle an dra-se ho renta mād ? »

« Va zennet en deus eus a vrô an devaligen , hac en deus va lequeet e brô ar sclerigen. »

« Petra a ententit ous *brô ar sclerigen* ? Hag hennes eo Jamaïque , da behini e oac'h douget eus an Afrique , evid ober esclav ac'hanoc'h ? »

« Nan , aotrou ; Jamaïque a so bet brô ar Brovidanç evidoun , mes an Amerique a so bet brô ar sclerigen d'in , rac eno e cleviz evid ar veach genta ar ministr mād o sermoni ; hag ar vrô e pehini em'oun brema a so ur vrô a sclerigen vrasoc'h c'hoas , rag c'houi hoc'h eus desqet d'in muioc'h peger mād eo Jesus evid ar bec'herien. »

« Pe verit a attribuit-u da voad hor Salver Jesus Christ ? »

« Delivra ha purifia a ra deus a bep pec'het hag an daonation eternel. Esperout a ran e telivro ac'hanoun-me ive. »

« Hag an holl dud a so neteet ha salvet dre voad Jesus Christ ? »

« Oh ! nan. »

« Piou eta eo ar re a so neteet ha salvet dre voad hor Redemptor gracios ? »

« Ar re a gred e Jesus Christ. »

« Ha c'houi à hell preuvi dre ar Scritur Sacr ar pez a livirit ? »

« Eo , rag an Aviel a lavar , *Neb a gred er Mab en deus ar vuez eternal ; hogen neb na gred qet er Mab na velo qet ar vuez eternal , hogen coler Doue a choumo varnezan !* (1)

« Petra a sinifi caout feiz e Jesus Christ ? »

« Ar feiz a so , hervez ma ententan , songal cals deus a Jesus Christ , e garet cals , eridi e holl gomsou , e bidi cals , ha pa en em santan faibl hag ur pec'her bras da songal ez eo galloudec ha m'ad meurbet , hac an dra-se tout evidoun-me. »

« Ha be' hoc'h eus-u ar feiz-se ? »

« Alas , aotrou , eridi a ran a-veichou n'em eus qet a feiz. »

« Penaos e c'hoarvez an dra-se , William ? »

« Pa zesiran compren en Jesus Christ , e teu sonch d'in qentoc'h eusa bep-tra all ; pa fell din e garet , va c'halon a sogoall-ien ; pa zesiran eridi ez eo guir qement hag a lavar d'ar bec'herien , neuse e songan n'eo qet guir an dra-sevidoun-me ; pa fell d'in pidi-Doue , an drouc-speret a laqa songesonou fall meurbed em c'halon ; ha ne drugarecaan qet Jesus Christ james aoalc'h . An holl draou-se a laqaac'hannoun da grena a-veichou rag aoun n'em eus qet a feiz »

Pa lavare ar morian ar c'homsou-se , an holl hen selaoue gant un attantion eus ar vrasa , ha be' e oa eno meür a hini pere o doa ar memes santimanchou eveltan . Lavaret a riz eta evel-hen : —

« Cridi a ran , William , ec'h hellan assuri penaos hoc'h eus ar feiz , en despit d'hoc'h holl aoun er c'hontrol . Respontit d'in c'hoas da certen traou a c'houlenin deoc'h . Ha commañcet hoc'h eus-u da songal e oac'h ur pec'her bras , ha da santout an default ho

(1) Aviel St. Iann, iif. 36.

poa da veza salvet dre Jesus Christ, ac'hanoc'h hoc'h-unan, dre ho songesonou hac hoc'h effortchou propr?»

« O nan ! an traou-se a zeuaz em speret pa gleviz prezegi comsou Doue, petra-benag na glasgen qet o gouzout neuse. »

« Piou en doa caset da brezegi ar ministr mäd a glevchot en Amerique, ha pehini a douchaz ho calon dre e bredication ? »

« Doue, ha dra sûr. »

« Piou a lequeaz da sevel enoc'h ar reflexionou serius hag ar santimanchoù hoc'h eus santet abaoe neuse ? »

« An Doue mäd; n'em boa qet ar galloud d'o c'haouf ac'hanoun va-unan, me a so sûr eus an dra-se. »

« Ha caoud a ra deoc'h ez eo ar zilvidigez en deus Jesus Christ gounezet evidomp ar seul tra hag a so necesser absolu deomp ? »

« O ! eo, sûr oun eus an dra-se. »

« Ha ne gredit-u qet ez eo Jesus Christ capabl d'ho savetei ? »

« Eo, hen a hell savetei ar bed holl. »

« Ha cridi a rit-u e fell dezan ho savetei ? »

« Esperout a ran qement-se; Jesus Christ a so qer mäd, qel leün a visericord, ma na bellaio qet dioutan piou-benag a fell dezan mond d'e gaout. »

Ha c'houi a zesir sinceramant miret e c'hourc'hemen-nou ? hac ober a rit-u ho possubl da heulia e c'horc'hemen-nou ?

Eo, rac carout a ran Jesus Christ, hac abalamour da se me a garfe ober ar pezh a lavar.

« Ha c'houi a ve contant da souffr ar bersecution, abalamour da Zoue hag ar virionez, ma ve necesser ? »

« Me a ve contant da vervel evid Jesus Christ. Hen ne gavaz qet re rei e vuez evid ar bec'herien viserabl, penaos ta ec'h hellse ur pec'her paour songal e ve re dezan rei e vuez evid ur Salver qer mäd ha generus ? »

« *Ho feiz e deus ho rentet un den nevez :* cridi a ran, William, eeh hellan lavaret ar c'homsou-se ouzoc'h. » Ama e'h echuiiz ober goulenu ountan An holl assamble a selaoue gant cals a interest. Unan eus an audited a griaz gant emotion, » Gueled a ran, aotrou, penaos, petra-benag ez eus tud guen ha tud dù, ar guir gristenien holl o deus ar memes liou, rag va c'halon a sante qement hag a lavare ar morian. » — « Ha va c'halon ive, » eme meür a hini eus ar re a oa er gambr.

Goude un nebeut a gonservation general var histor ar morian, e liviriz, « Trugarecaomp Doue brema, va breudeur quer, evid donaesonou pinvidic ha precius e c'hraç, ha canomp meuleudi d'hor Redemptor, carantes pehini a so infinit. » N'ouzon qet hag ar mouesiou a oa melodius, mes sùr oun e oa ar c'halonou unvan e-påd ma canemp ar c'hantic. Petra-benag n'en doa qet ar morian bet habituet d'hor c'his, cana a ree ganeomp a greiz calon gant cals a joa.

Neuze e terminiz ar reunion dre ober reflexionou-benag var ar zilvidigez dre ar c'hraç, hac o c'honseiliz d'en em zerc'hel atao en hend ar zilvidigez. Ar reunion joaus hac edificiant-se, var behini e oa sqignet benediction hac onction ar Speret Santel, ma ve memes ancounac'heet var an douar, ne vezo biqen ancounach'et ebars an env.

Fixa a riz un devez evid badezi ar morian, lac e qimiadiz d'an assamble vihan-se.

A-ben un nebeud dervesiou e badeziz ar morian ; hac a-ben ur pennad bihan a amser goude-se e partiaz gant e vestr, pehini az ea da voyagi var ar môr adarre. N'em eus qet bet quelou e-bed anezan abaoe. N'ouzon qet hag hen a so c'hoas evel un *estrangour ha beacher* var an douar-ma, pe hen a so tremenet dre ar marò e gloar eternal an ev, evit cana meuleudiou carantes hor Redemptor gant an eles hag ar zent, mes gouzout a ran ez eo ur monumant caer eus a visericord Doue e-qever ar bec'herien. Piou nemed Doue a vije capabl da zistrei ountan ar

